ANUL X No. 2834 — Ediţia a III-a — LUNI 19 MAI 1897

Abonamente
încep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ
(şi se plătesc înainte)
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 50 leĭ
Şase lunĭ 15 ... 25
Treĭ lunĭ 8 ... 13

Numărul 10 banĭ
In streinătate 15 banĭ

Adevĕrul

Să te fereştĭ Romîne de cuiŭ strein în casă
V. Alexandri

Anunciurĭ
se primesc direct la Administraţia ziaruluĭ
Linia pag. IV ... leĭ 0.50 banĭ
» » III ... 2.—
» » II ... 3.—
La un mare număr de linĭĭ se face reducţĭ din tarif

Numărul 10 banĭ
Un numĕr vechiŭ 20 banĭ

ADMINISTRATIA — PASAG. BĂNCEĬ NAŢIONALE (TELEFON No. 25)
Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ
REDACTIA — PASAG. BĂNCEĬ NAŢIONALE (TELEFON No. 25)

Ultimul buletin

Din cauza sărbătoreĭ de azĭ *Adevĕrul* nu va avea *supliment*. Pentru a nu lipsi însă pe cetitoriĭ acesteĭ ediţiunĭ de ştirile coprinse în ediţia de dimineaţă, le dăm pe acestea în numărul de faţă sub o rubrică separată.

Principesa Mar'a — Principele Ferdinand — Principesa Elisabeta — Principele Carol II — Principele Leopold de Hohenzollern, Tatăl prinţuluĭ Ferdinand

ŢARA SALBATICA

Toată lumea care cugetă şi simte îşĭ are privirea îndreptată spre patul de suferinţă al principeluĭ Ferdinand, moştenitorul coroaneĭ Romînieĭ. Fire bună şi poetică, Romînul a fost dureros impresionat de această dramă a tînăruluĭ prinţ pe care, greoiŭ şi înainte de timp, apasă braţul de plumb al morţeĭ.

Pentru boala unuĭ prinţ, orĭ-cît ar fi el de simpatic prin tifosul care-l răpune, totuşĭ nu trebuĭe să trecem cu vedere boala grea de care suferă ţara, boala sălbătācieĭ, care ne dezonorează şi care face din Romînia o ţară de barbarĭ.

Răspunzînd alaltă-ierĭ D-luĭ V. A. Urechiă, îĭ arătam cît de puţin a evoluat partidul liberal în sensul progresuluĭ şi cît de departe este el de programul democratic al anuluĭ 1848. Revoluţionariĭ carĭ aŭ făcut din Romînia o ţară liberă, cereaŭ pentru civilizarea eĭ desfiinţarea pedepseĭ cu moarte, a tortureĭ şi a bătăĭeĭ care degradează şi pe victimă şi pe călăŭ. Partidul liberal n'a făcut nimica în această privinţă; el n'a făcut nicĭ o sforţare ca osîndiţiĭ să nu maĭ fie omorîţĭ fără de judecată, ca tortura şi bătaĭa să fie pentru tot-d'a-una desfiinţate din moravurile noastre.

Azĭ avem prilejul să arătăm că relativ la bătaĭe şi la tortura judiciară, sîntem tot aşa de înapoĭaţĭ, ca şi acum o sută de anĭ.

Cu ocaziunea dezbaterilor procesuluĭ furtuluĭ de la finanţe, s'a dovedit *cu martorĭ* că unul din ceĭ bănuiţĭ, Niţă Florescu, a fost bătut şi schingĭuit la poliţie şi că această pedeapsă corporală şi sălbatecă a fost executată de faţă cu un judecător de instrucţie, D. Vasiliu. Uzez de sfaturile D-luĭ Aurelian şi nu întrebuinţez cuvinte violente în potriva acestuĭ magistrat, care asistă impasibil cînd se torturează inculpaţiĭ; faptele însă vorbesc fără a le maĭ califica.

La Huşĭ, un om învinuit de un furt oare-care, intră în poliţie sănătos şi este scos afară cu picĭoarele înainte, rece, cuprins de eterna pace a morţeĭ. Amănuntele ce ne sosesc din localitate, sînt concluente. Nenorocitul a fost torturat, la poliţie un comisar *a stăruit* prea mult ca el să mărturisească, şi fiind-că dînsul nu s'a supus porunceĭ poliţistuluĭ, sălbaticul zbir a întrecut măsura: bănuitul a încetat din viaţă în mîĭnile criminale ale acelora carĭ, deşi trăind într'o ţară cu legĭ liberale, totuşĭ nu aplică de cît constituţia cea adevărată, bătaĭa crîncenă, şi tîlhărească.

Toate aceste se petrec sub un guvern cu eticheta liberală şi care pretinde că îşĭ are izvorul în mişcarea generoasă de la 1848, ba încă maĭ mult, că a evoluat spre progres.

Progresul însă stă numaĭ la suprafaţa aşezămintelor. De îndată ce ridicăm lustrul subţire al civilizaţiuneĭ, ne trezim în starea sălbătācieĭ. Liberaliĭ nu aŭ făcut nimica pentru ca programul celor de la 1848 să fie adus la îndeplinire, şi, ca atare, eĭ nu pot fi numiţĭ urmaşiĭ acelora carĭ aŭ dat Romînieĭ regimul constituţional de azĭ.

Liberalizmul trebue să-şi reînceapă opera, să se pună în fruntea democraţieĭ şi în primul punct să lucreze pentru domnia adevărată a legilor.

Pînă atuncĭ le vom contesta dreptul la moştenirea oamenilor de la 1848 şi vom profita de toate ocaziunile ca să le amintim acest lucru.

Orĭ-cît ar fi de interesantă boala tînăruluĭ principe, orĭ-cît am simpatiza şi noĭ, adversarĭ coroaneĭ, cu acest om care se luptă cu moartea, totuşĭ nu e răŭ să amintim de boalele cangrenare ale ţăreĭ şi să nu uităm că pe cînd moştenitorul coroaneĭ Romînieĭ se zbate în ghiarele boaleĭ, apărat de medicĭ şi înconjurat de simpatiile ţăreĭ şi ale familieĭ sale, la Huşĭ, un cetăţean romîn, ucis de zbiriĭ poliţieneştĭ, e înmormîntat pe ascuns şi nu e jălit de cît de familia pe care o lasă pe drumurĭ.

Const. Mille.

SATIRA POLITICA

Supărarea luĭ Kefere

Primarul luĭ Zaharia a rămas foarte indignat în contra violenţelor cu carĭ l'a maltratat presa de opoziţiune, şi a declarat că, să n'aĭbă parte de Melisianu, dacă n'are să ne-o facă.

Supărarea luĭ Kefere nu ne sperie, cu atît maĭ mult că Kefere nu este invulnerabil ca Achile; ceva maĭ mult, pe cînd Achile ĭerea vulnerabil numaĭ la călcîiŭ, Kefereul este invulnerabil numaĭ la Archiva persoaneĭ sale, adică la dosar.

Noĭ, ca uniĭ ce avem conştiinţa liniştită, aşteptăm cu încredere, în dreptatea cauzeĭ noastre, izbucnirea răzbunăreĭ Keferiste.

In acelaş timp am luat măsurĭ pentru a ne fortifica vîrful ghetelor, precum Kefereul 'şĭ-a forticat regiunea prăpăstioasă a persoaneĭ sale.

Vax.

Romînia neospitalieră

La Galaţi s'a petrecut un fapt dureros. Voluntariĭ plecaţĭ din Romînia în Grecia şi carĭ se întorceaŭ în ţară în două vapoare, aŭ fost opriţĭ de a debarca. Prefectul Zorilă, incapabil să ia o hotărîre demnă de o ţară liberă, a plecat la Bucureştĭ ca să primească instrucţiunĭ. In acest timp aceştĭ oamenĭ staŭ pe Dunăre păziţĭ ca nişte răŭ-făcătorĭ, neputîndu-se să se întoarcă într'o ţară în care aŭ locuit atîta timp.

Ce va să zică această mişelie? Altă-dată Romînia primea cu braţele deschise pe toţĭ refugiaţiĭ politicĭ; toate victimele autocratizmuluĭ saŭ ale reacţiuneĭ priveaŭ ţara noastră ca un loc de scăpare.

Astă-zĭ, cînd avem la cîrmă pe Dimitrie Sturdza, nişte foştĭ locuitorĭ aĭ ţăreĭ, oamenĭ carĭ acum cîte-va lunĭ eraŭ în mijlocul nostru, sînt opriţĭ să se întoarcă în patria lor de alegere, pentru cuvîntul că aŭ plecat să lupte sub drapelul ridicat de Grecia.

Una din două: Orĭ guvernul a dat acest ordin, şi atuncĭ, avînd în vedere că Dimitrie Sturdza este prim-ministru, faptul nu ne miră de loc; orĭ prefectul a făcut aceasta din capul luĭ, şi atuncĭ, dacă guvernul maĭ are o scînteie de ruşine, trebuĭe să-l înlocuiască imediat.

Am fi foarte curioşĭ să vedem ce explicaţiunĭ dă guvernul.

Sfinx.

Medicii prinţuluĭ

Nu voim să provocăm discuţiunĭ jignitoare pentru mediciĭ carĭ îngrijesc cu atîta rîvnă de sănătatea prinţuluĭ Ferdinand, şi nicĭ nu voim să punem la îndoĭală inteligenţa şi cunoştinţele acestora. Insă, faţă cu gravitatea boaleĭ, întrebăm: prin ce întîmplare moştenitorul coroaneĭ a fost dat în îngrijirea uneĭ comisiunĭ medicale atît de puţin competentă în cazul special.

Multă lume, chiar lume din pătura cultă, s'a mirat cum de nu s'a chemat, lîngă patul bolnavuluĭ, o celebritate medicală din străinătate. Pe noĭ nu ne miră atîta faptul acesta, cît ne surprinde faptul cel-l'alt, cum că prinţul Ferdinand este căutat de către d-riĭ Kremnitz, Cantacuzino, şi Buicliu, adică de către un mamoş, un chirurg şi numaĭ un specialist pentru boalele interne.

Boala prinţuluĭ nu are absolut nicĭ o trebuinţă de îngrijirea specială a mamoşuluĭ, fie de îngrijirea chirurguluĭ; în cazul special numaĭ mediciĭ pentru boalele interne eraŭ indicaţĭ, însă ironia soarteĭ a voit ca douĭ din treĭ doctorĭ să fie tocmaĭ aceĭa de care sănătatea moştenitoruluĭ nu avea nevoĭe.

Incă o dată: nicĭ nu voim să aducem vre-o atingere d-rilor Kremnitz şi Cantacuzino, nicĭ nu voim să ne pronunţăm într'alt-fel asupra cazuluĭ.

Exprimăm numaĭ o nedumerire, maĭ exact, ne facem interpreţiĭ nedomirireĭ generale.

Dragoş.

CRIZA REVINE

După cum se poate vedea din amănuntele pe carĭ le publicăm la Informaţiĭ, asupra mersuluĭ boaleĭ prinţuluĭ Ferdinand în cursul zileĭ de ierĭ, 17 Maĭ, o pronunţată înbunătăţire se produsese în starea bolnavuluĭ pînă la ora 9 seara. Aceasta făcuse pe mediciĭ curanţĭ să spere că prinţul va scăpa.

După cum am spus însă în maĭ multe rîndurĭ, tifosul este boala care face maĭ multe surprinderĭ. Asseară la ora 10, temperatura a început să se ridice, bolnavul respira greŭ, starea generală începuse să meargă spre răŭ.

Mediciĭ prevăd o nouă criză. Eĭ aŭ dat imediat un buletin - pe care cetitoriĭ îl vor găsi la informaţiĭ — care dovedeşte aceasta.

Toate speranţele născute ierĭ că prinţul se va însănătoşi aŭ fost spulberate într'un minut. Mediciĭ aşteaptă cu o extremă îngrijire trecerea nopţeĭ.

R.

IMPRESII DIN GRECIA

(Corespondenţă particulară a „Adevĕruluĭ")

Partidele politice. — Şarlatanerii. — Armata. — Creta. — Trupele europene.

Smirna, 10 Maĭ 1897.

Dezgustat de politica enigmatică a tuturor partidelor politice din Grecia, carĭ aŭ adus poporul grec la ruină desăvîrşită, am plecat să văd şi pe Greciĭ din Archipelag.

Frumoase eraŭ pledoariile miniştrilor în camera ateniană şi demnă de lăudat era deciziunea regeluĭ de a urma pînă la extrem războiul în contra asupritoruluĭ şi cînd „primul dintre Grecĭ" şi-a trimis fiĭ în războiŭ, nu era grec care să nu fie mîndru de un asemenea rege.

Din nenorocire, faptele aŭ dovedit contrariul. Regele George nu numaĭ că nu s'a pus în capul a 300,000 Grecĭ, dar nicĭ în capul miceĭ sale armate nu s'a înfăţişat. Ca şef al armateĭ la frontieră, el a trimis pe un copil, pe principele Constantin, înconjurat nu de un stat major matur şi competent, ci de foştiĭ săĭ pedagogĭ şi camarazĭ de petrecerĭ. Şi vina e a guvernuluĭ care a încredinţat soarta armelor şi a naţiuneĭ întregĭ, în mîĭnĭ aşa de slabe.

Regeluĭ George nicĭ prin gînd nu-ĭ trecea că s'ar putea întîmpla să fie silit a pune în practică ceea ce cu atîta emfază făgăduĭa, şi de aceĭa nu făcea nicĭ o pregătire pentru războĭ. Cînd am ajuns eŭ la Atena, în ajunul Paştelor, şi pe cînd armata greacă fugea în dezordine din Larissa, guvernul se hotărîse să cheme sub arme încă două clase din rezervă, pe cînd din capul loculuĭ ar fi trebuit să se concentreze nu numaĭ armata, dar şi gloatele. Inarmările continuaŭ atît de slab, în cît toţĭ ceĭ carĭ judecă lucrurile maĭ calm puteaŭ să vadă că guvernul nu se gîndea de cît la intervenţia puterilor.

In cele din urmă, însă, cînd atît guvernul cît şi regele Grecieĭ aŭ înţeles că puterile nu aveaŭ de gînd să intervie, şi că Turcia era împinsă pe faţă de Germania şi indirect de Rusia, să urmeze cu cuceririle pînă va ajunge la Atena, aŭ dat oare-carĭ semne de viaţă, încercînd a spori armata de la frontieră, ordonînd şi fortificarea eĭ pe muntele Orthris, cu 60,000 soldaţĭ.

*

Concluziunea impresiunilor mele din Grecia, culese la Velestino, Volo, Stylida, Lamia şi Domokos, este că armata şi-a făcut datoria, luptînd eroic unul contra a 5, cu tunurĭ de 7 şi 5 contra 15 şi 17.

Din comandanţĭ toţĭ s'aŭ luptat în general bine, şi maĭ ales colonelul Smolensky a fost neîntrecut atît ca strategian cît şi ca bun şi curagios militar. Afirmaţiunea că ofiţeriĭ grecĭ ar fi mediocri, nu este adevărată, pentru că cu toţiĭ s'aŭ luptat în primele rîndurĭ, de unde şi disproporţia faţă cu soldaţiĭ ucişĭ. De desubtul niveluluĭ a fost numaĭ statul major, care telegrafia la Atena: „Sîntem ameninţaţĭ să fim împresuraţĭ. Imposibilitate de a rezista faţă cu numărul superior. — „Constantin" — (Trimiteţĭ anghinare şi bob)". Cînd statul major depeşa în asemenea termenĭ, orĭ cine poate vedea că se preocupa maĭ mult de stomah de cît de soarta armateĭ.

Pe lîngă acestea, artileria turcească era, — şi în ce priveşte numărul şi în ce priveşte calibru, — superioară, condusă de artileriştĭ germanĭ, al căror colonel, Grumpcopf-Paşa, a fost chiar rănit şi transportat la Constantinopol. Şi, cu toate acestea, vă pot mărturisi, cu conştiinţa împăcată, că armata greacă s'a luptat maĭ mult de cît eroic.

*

Scopul guvernuluĭ n'a fost războiul în înţelegere fiind cu cabinetele streine, căcĭ alt-fel nu se explică nicĭ inacţiunea floteĭ greceştĭ, care putea să ocupe în 24 ore întreg Archipelagul, să bombardeze Salonicul, Smyrna, etc., s'a făcut un războĭ de plăcere, pentru a se satisface dorinţa poporuluĭ.

Nu puteam să plec de cît cu desăvîrşire dezgustat din Grecia în urma continuelor retragerĭ ale trupelor greceştĭ, fără ca să se ĭa măcar o dată ofensiva.

M'a dezgustat şi Rallis, un demagog care, pînă în momentul cînd a fost chemat la palat ca să i se dea însărcinarea formăreĭ cabinetuluĭ, era cel maĭ mare duşman al inacţiuneĭ, condamnînd şi pe Delyannis şi pe regele George, ca trădătorĭ de patrie, şi cînd a venit la putere, primul săŭ lucru a fost să aplaude pe moştenitorul Constantin şi pe regele George.

In sfîrşit, am plecat, şi, înainte de a mă întoarce în Romînia, am voit să fac o escursiune în Archipelag.

*

Aspectul Creteĭ în general este cît se poate de curios. Cuirasatele puterilor străine daŭ un aspect deosebit părţeĭ nordice a insuleĭ. Soldaţiĭ străinĭ în Canea, Retymos şi Eraclion sînt curioşĭ şi maĭ cu seamă scoţieniĭ Englitereĭ, cu costumul lor original, pe jumătate goĭ, daŭ mult de vorbă Turcilor. Englezii sînt chipeşĭ, frumoşĭ, băieţĭ curaţĭ şi modeştĭ cînd nu se îmbată. Franceziĭ, cu căşcile lor albe sînt cam destrăbălaţĭ şi sînt în armonie completă cu Bersaglieriĭ italienĭ, un corp care se aduce cu vînătoriĭ noştri. Ruşiĭ

şi-aŭ adus şi cazanele pe rotile în carĭ prepară renumitul lor borş.

Aspectul Caneeĭ este cît se poate de trist. Am umblat pe o stradă întreagă ale căreĭ cladirĭ şi pe o parte şi pe cea-l'altă eraŭ prefăcute în ruine. Patrule de soldaţĭ cutreeraŭ stradele.

Cu toată supraveghercea aceasta, Cretaniĭ turcĭ din Eraclion, chiar zilele trecute aŭ ĭeşit la Finikia şi Elia şi aŭ provocat o adevărată luptă dezastroasă pentru eĭ.

Comandanţiĭ străinĭ aŭ lansat o proclamaţie prin care anunţă plecarea armateĭ greceştĭ din insule şi, prin urmare, invită pe Cretanĭ să se întoarcă la vetrele lor, ruinate, bine-înţeles, şi să-şĭ reĭa ocupaţia de maĭ nainte.

In ziua de 1 Maĭ, insurgenţiĭ aŭ bombardat în portul Chisamos torpilorul austriac care a răspuns prin cîte-va gurĭ de tun. Mulţĭ din Cretanĭ s'aŭ decis să fugă cu totul din Creta, pe cînd de altă parte puterile vor maĭ trimite cîte 2 batalioane în insulă.

Plecarea primuluĭ detaşament al armateĭ greceştĭ din Creta s'a făcut cu ajutorul imbarcaţiunilor italiane, engleze şi franceze, iar vapoarele greceştĭ aŭ fost conduse de un torpilor austriac pînă la Pireu.

A sosit noul comandant al restuluĭ trupelor greceştĭ, şi nu se ştie cînd vor pleca şi acestea.

Sardelly.

Impresiunĭ şi Palavre

(Din corespondenţa luĭ Chiţibuş cu cetitoarele sale)

Anagki

E teribil acest cuvînt vag, dar care spune atît de mult—destinul, *fatalitatea!* Se pare că pe fruntea regeluĭ Carol stă scrisă această vorbă teribilă. S'a încercat să lupte în potrivă-ĭ şi acest războiŭ cu destinul par-că este copiat din Makbet al luĭ Shakespeare.

— Nu vor domni urmaşiĭ tăĭ, nu veĭ avea urmaşĭ care să-ţĭ moştenească tronul, a zis *fatalitatea* regeluĭ Carol, şi principesa Maria de mult zace în mormîntul eĭ înflorit pe care *Carmen Sylva* varsă vecĭnic lacrămile eĭ de mumă neconsolabilă şi scoate strigătele eĭ duĭoase de poĭetă de talent.

— Nu va domni trup din trupul tăŭ, a zis din noŭ destinul, şi un principe voinic, setos de viaţă şi de plăcerĭ, tată fericit şi soţ care a uitat foastele sale amorurĭ, e luat de cruda boală, timp de două săptămînĭ luptînd cu răul care făcea progrese, pînă cînd moartea să pregăteşte să-şĭ întindă linţoliul săŭ asupra tînăruluĭ principe...

Şi acum speranţa dinastieĭ se întemeiază pe un copil de treĭ anĭ, pe o fiinţă inocentă şi plăpîndă, incapabilă să lupte cu destinul, cu fatalitatea care pare că apasă casa regeluĭ Carol.

„Nu veĭ domni, nicĭ tu nu veĭ domni", glăsueşte poate aceĭaşĭ voce teribilă şi nevinovata figură a copiluluĭ ameninţat să rămînă fără tată, zîmbeşte voios, neştiind ce va să zică drama care se petrece în jurul săŭ.

— *Anagki, Anagki,* teribilul cuvînt grecesc, pare că e gravat pe frontispiciul dinastieĭ noastre şi care la fie-care sforţare a şefuluĭ, apare grozav întocmaĭ cum altă-dată apărea la festinul luĭ Baltazar, celebrele cuvinte...

In acest doliŭ, în sunetele de clopot a miĭ de bisericĭ, în mişcarea de simpatie a ţăreĭ pentru acest principe pe care moartea îl ameninţă în floarea vîrsteĭ un glas puternic şi plin de jale răsună, glas care te înfioară, clamoare care îţĭ impune tăcere şi care răsună întocmaĭ cum în deşertul pustiit se aude glasul fiarelor flămînzite:

— *Anagki! Anagki!*

Chiţibuş.

Duel între deputaţĭ

(Serviciul telegrafic al „Agenţieĭ Romîne")

— Serviciul de noapte —

Viena, 17 Maĭ.—Ziarele anunţă că D. Pessler, deputat, a fost provocat la duel de maĭ mulţĭ colegĭ aĭ săĭ de aĭ drepteĭ pentru că a numit pungaşĭ, în şedinţa de erĭ, pe deputaţiĭ drepteĭ.

Circulă ştirea că D. Pessler a primit un oare-care număr din aceste provocărĭ.

Viena, 17 Aprilie.—După ziarele de seară, D. Pessler a fost provocat la duel prin acum de deputaţiĭ Hompetsch şi Udizal. Duelul Fessler-Udizal va avea loc după amiază.

Dinastia greacă în primejdie

(Serviciul telegrafic al „Agenţieĭ Romîne")

— Serviciul de noapte —

Londra, 17 Maĭ.— Se anunţă din Constantinopol luĭ „Morning-Post" că ştirĭ diplomatice din sorginte ateniană ar fi fost în acest oraş zicînd că familia regală se află în permanenţă într'o situaţie primejdioasă. S'ar fi constatat că la palatul regal s'aŭ luat măsurĭ în vederea uneĭ plecărĭ apropiate. Relaţiunile dintre rege şi cabinet ar fi foarte încordate. Situaţia generală este considerată ca foarte gravă.

Condamnarea luĭ Acciaritto

(Serviciul telegrafic al „Agenţieĭ Romîne")

— Serviciul de noapte —

Roma, 17 Maĭ.— Acciaritto a fost condamnat la munca silnică pe viaţă. Acciaritto, care a păstrat cinismul săŭ pînă la sfîrşitul dezbaterilor, a strigat la auzul condamnăreĭ sale: Azĭ este pentru mine; mîine va fi pentru guvernul burghez. Trăĭască revoluţia! Trăĭască anarchia!

CRONICA

Povestea Peşteluĭ

Nu ştiŭ în ce fabulă se vorbeşte despre cuvintele înţelepţeştĭ ale unuĭ peşte.

Un peşte care vorbeşte e ceva neobişnuit, maĭ ales că ştiută este zicătoarea populară: *tace ca un peşte.* Să nu uităm însă că sîntem în domeniul fabuleĭ şi că acolo animalele vorbesc.

Aşa fiind să revenim la povestea peşteluĭ.

Un bucătar cumpărase un peşte şi fiind om de ispravă s'a gîndit să-l consulte asupra chipuluĭ cum preferă să fie gătit: prăjit, fiert, cu sos saŭ fără sos?

Fabula ne spune că victima ar fi răspuns că singura luĭ dorinţă este să nu *fie gătit de loc.*

Cam tot aşa se întîmplă cu bietul principe Ferdinand. E vorba că cine să-l caute, dacă trebue de adus doctorul Notnaghel din Viena, şi dacă trebue să fie supus tratamentuluĭ doctorilor din partidul liberal saŭ doctorilor din partidul conservator?

Bietul prinţ însă cere să fie lecuit şi tocmaĭ aceasta se pare că-ĭ maĭ greŭ din partea acelora care se ceartă asupra boaleĭ luĭ Ferdinand.

Fix.

INFORMAŢIUNĬ

Boala prinţuluĭ Ferdinand

ZIUA DE 17 MAI

In ediţia a 3-a de-aseară am publicat amănunte despre mersul boaleĭ prinţuluĭ Ferdinand în cursul zileĭ de erĭ, 17 Maĭ, pînă la orele 2 p. m.

Continuăm aci cu amănuntele asupra mersuluĭ boaleĭ, în aceeaşĭ zi, începînd cu:

Orele 3 p. m.

Doctorul Cantacuzino se reîntoarce la palat, unde e aşteptat de colegiĭ săĭ pentru a-ĭ comunica vre-o cîte-va amănunte asupra mersuluĭ boaleĭ în timpul absenţeĭ sale.

Cînd intră mediciĭ în camera bolnavuluĭ, el le zîmbeşte; mediciĭ proced la o scurtă examinare, şi rămîn satisfăcuţĭ de starea bolnavuluĭ.

După ce comunică regeluĭ rezultatul vizitei lor la patul prinţuluĭ, suveranul pleacă arătînd D-luĭ I. Kalenderu speranţa ce nutreşte că nepotul săŭ va scăpa.

Orele 3 şi jumătate

Doctorul Kremnitz merge la oficiul telegrafic, pentru a comunica miniştrilor noştri şi celor străinĭ rezultatul consultaţiuneĭ medicilor. Iată în rezumat cele comunicate de D-sa prin telefon:

Pentru moment, starea bolnavuluĭ e aproape în afară de ori-ce pericol. Dacă ea s'ar menţine aşa numaĭ pînă mîine la amiază,—cu somnul reparator al forţelor pierdute,—speranţele noastre de salvare se vor preface în o adevărată convingţiune.

Orele 4

Maĭ multe persoane de vază însoţite de D-nele lor sosesc pentru a lua noutăţĭ despre starea prinţuluĭ.

Ele sînt întîmpinate pe peronul palatuluĭ de Domnul colonel Prezan şi locotenentul Cantacuzino, carĭ ĭes din camera bolnavuluĭ.

Ambiĭ comunică că prinţul e mult maĭ bine, că după cum a anunţat-o şi doctoriĭ, starea luĭ generală e, relativ, atît de satisfăcătoare, că figura sa a recăpătat de ierĭ la ora 5, o aşa schimbare, în cît aŭ rămas singurĭ înmărmuriţĭ de progresul în bine.

Orele 4 şi jum.

Princesa intră puţin în camera soţuluĭ eĭ. După cîte-va momente de convorbire cu doctorul Kremnitz şi cu D. Neumann, ĭese veselă şi se duce la camera copiilor unde găseşte pe regina care sosise tocmaĭ în acele momente. Mulţumită de comunicările ce i se fac, suverana pleacă cu copiĭ şi cu nepoata sa, însoţite de Doamna Olga Mavrogheni şi D-şoara Cazimir, în grădină.

Surprinse de ploae se retrag un moment pe o terasă acoperită ce desparte curtea cea mare de parc.

Zărite de public care se aglomerează din ce în ce maĭ numeros şi le salută, se retrag în palat.

Orele 5

Ştirile ce sosesc despre bolnav 'sînt din ce în ce maĭ satisfăcătoare.

El doarme liniştit, respiră maĭ uşor şi temperatura ce i se ĭa după cererea regineĭ şi a principeseĭ care intrase în odaia prinţuluĭ şi îĭ aducea florĭ nu e maĭ mare de cît la orele 2 p. m., adică 38.1.

In acest timp soseşte şi doctorul Kremnitz şi mediciĭ intră în consultaţie.

Orele 5 şi jum.

Lumea aşteaptă buletinul medical. La 5 şi 45 el este comunicat azistenţeĭ nerăbdătoare.

Buletin medical

17 Maĭ, 1897, 5 ore p. m.

Starea a. s. r. se menţine aceeaşĭ ca la 12 ore, fără nicĭ o schimbare.

(s. s.) **Cantacuzino.**
Buicliu.
Kremnitz.

In vestibuluĭ cel mare, D. doctor Obreja vorbeşte cu doctorul Cantacuzino.

Lumea de pe peron îl aşteaptă cu nerăbdare, pentru a afla comunicaţiunile ce i s'aŭ făcut.

Intr'un cerc de amicĭ, comunică la poarta cea mare că că i s'a asigurat următăarele:

Pericolul tifoid e cu desăvîrşire înlăturat; în ceea-ce priveşte pleuropneumonia, maĭ cu seamă în faza în care se află acum, ea nu maĭ e mortală. Singurul lucru care e maĭ îngrijitor, este starea de slăbiciune a bolnavuluĭ în cazul cînd lichidul pleuretic ar înceta de a se absobi de la sine, căcĭ atuncĭ ar trebui a i se introduce canule prin carĭ să se facă lavagurĭ pentru desinfectare. Fi-va oare bolnavul destul de tare pentru a suporta aceste operaţiunĭ, ce pot deveni grabnice? Iată cestiunea.

Orele 6

Lumea începe a veni din ce în ce maĭ multă.

Regele, zărit la o fereastră este salutat, el răspunde cu multă mulţumire.

D-niĭ generalĭ Vlădescu şi Basset, secretarul regeluĭ, care intră prin curtea principală sînt opriţĭ de cîte-va cunoştinţe.

Un domn din cercul ce'ĭ înconjoară întrebînd de ce nu s'aŭ adus şi medicĭ streinĭ, D. Basset a răspuns: Fiind-că întreaga familie regală şi chiar bolnavul aŭ cea maĭ deplină, încredere în valoarea incontestabilă a doctorilor care aŭ îngrijit pe prinţul Ferdinand; dovada o avețĭ.

Orele 6 şi jum.

Regele pleacă foarte vesel, căcĭ a fost pus în cunoştinţă de starea bolnavuluĭ chiar de doctorul Buicliu.

D-na. Neuman, care nu se depărtează un moment din camera prinţuluĭ, chiamă pe doctorĭ; bolnavul cere ceva să bea; căldura care s'a urcat de la 37°,8 la 38,1 'ĭ provoacă o ceastă sete.

Doctoriĭ 'ĭ daŭ o jumătate de păhărel de lapte cu cîte-va picăturĭ de aqua lauri, pentru a preveni tusea. Prinţul întreabă apoĭ ce fac copiiĭ şi de prinţesa.

Orele 7

In acest timp regina şi princessa intră în camera bolnavuluĭ.

Regina îşĭ ia rămas bun, promiţînd a reveni încă astă-seară. Ea este însoţită pînă la trăsură de nepoata sa, care se reîntoarce la camera prinţuluĭ.

O persoană care a schimbat astă-zĭ cîte-va cuvinte cu prinţesa Maria, a spus reporteruluĭ nostru că ea nu a avut nicĭ o dată teamă că va pierde pe soţul eĭ; căcĭ credinţa ce o are în D-zeŭ şi rugăciunile sale adresate Mîntuitoruluĭ cu atîta căldură, nu puteaŭ rămîne neascultate.

Orele 7 şi jum.

D-niĭ Sturdza, I. Kalenderu şi C. Dumitrescu-Iaşĭ, carĭ eraŭ de o oră la palat, pleacă.

Pe drumul de la palat la poarta din faţa găreĭ, D. Sturdza spune că a zărit puţin pe prinţ.

El e înspăimîntător de schimbat; barba ce 'ĭ-a crescut îl face să pară şi maĭ suferind; dar faţa luĭ nu e atît de galbenă pînă în punctul de a da loc la îngrijire. Doctoriĭ atribuesc această schimbare repaosuluĭ şi maĭ cu seamă descreştereĭ caracteruluĭ tifoid al boaleĭ.

Orele 8 seara

Prinţesa, însoţită de D-ra de onoare Cazimir, vine la capelă ca să-şĭ facă obicĭnuita-ĭ rugăciune.

Ea scoboară scara din dreptul apartamentelor sale şi trece cu capul în jos printre mulţimea care o salută cu respect.

E înveşmîntată într'o mantie neagră, lungă, iar pe cap poartă o broboadă de dantelă albă. In mînă are o cracă de florĭ albe, al cărora miros de departe te îmbată.

Treĭ preoţĭ citesc rugăciunile, în timp ce prinţesa stă îngenunchiată, cu mîinile pe piept în faţa altaruluĭ.

După zece minute intră şi D. Sturdza în biserică împreună cu D-niĭ colonel Coandă şi Lt colonel Presan, adjutantul prinţuluĭ.

Intrarea orĭ căreĭ alte persoane, în biserică e absolut interzisă. Doĭ inspectorĭ de poliţie staŭ la scara de piatră din anvonul bisericeĭ.

Mulţimea care continuă să vină într'una la palat se îngrămădeşte în faţa bisericeĭ. La eşire, prinţesa priveşte mulţimea şi răspunde cu mulţă mulţumire la saluturile ce i se fac.

Orele 9

Prinţesa se duce în camera bolnavuluĭ care de la orele 6 n'a maĭ putut adormi.

Temperatura i s'a urcat continuŭ, şi nu atît cît s'ar putea admite pentru un bolnav în timpul nopţeĭ ci în aşa fel în cît să îngrijească pe doctorĭ.

In afară de temperatură, respiraţiunea bolnavuluĭ începe să fie iar grea şi doctoriĭ simt nevoia de a'ĭ da să inspire îndată oxigen, pentru a nu-ĭ forţa plămîniĭ şi inima mult liniştită în cele 48 de ore de ameliorare a boaleĭ.

Orele 9 şi jumătate seara

D. dr. Buicliu văzînd că temperatura bolnavuluĭ tinde prea grabnic spre urcare, ordonă să pregătească baĭa.

I se examinează pulsul, şi se constată ridicat la 110.

Bătăile inimeĭ par maĭ slabe, ĭar o sudoare rece îĭ brăzdează faţa în cîte-va minute.

Orele 9 şi 45

Progresul în răŭ al boaleĭ produce o ore-care zăpăceală în palat.

Doctoriĭ încearcă să liniştească pe bolnav care 'şĭ dă perfect seamă că situaţia i se agravează.

E încurajat, dar căldura 'l face să fie nervos, să ţipe şi să aibă un scurt delir.

CRIZA REVINE

Orele 10 noaptea

Atuncĭ mediciĭ se conving că teribila criză revine cu toate consecinţele eĭ.

Mediciĭ staŭ la îndoială dacă trebue saŭ nu să redacteze acum un buletin. Eĭ cer în această privinţă şi părerea D-luĭ Sturdza, care, în faţa schimbăreĭ situaţieĭ, continuă a sta la palat.

Primul ministru e de părere să se maĭ aştepte puţin. Dar D. Buicliu temîndu-se de apropiata complicaţiune a boaleĭ şi ştiind prea departată deosebire dintre buletinul din urmă şi starea bolnavuluĭ de acum, spune D-luĭ Sturdza că un buletin e imperios cerut acum, însă atenuîndu-se întru cît-va lucrurile.

In acelaşĭ timp D. I. Kalenderu e chemat de urgenţă la Cotroceni.

Orele 10 şi 15 m. noaptea

Doctoriĭ se adună şi redactează un buletin particular către rege, de peste 500 de cuvinte.

Buletinul este încredinţat D-luĭ Lt.-Colonel Presan, cu însărcinarea de a'l telefona personal suveranuluĭ.

In el, mediciĭ descriŭ în amănunţimile eĭ starea bolnavuluĭ şi previn pe rege de ivirea uneĭ crize ale căreĭ efecte vor putea fi destul de grave.

Mediciĭ termin, arătîndu-şĭ speranţele că vor putea înlătura la timp criza, saŭ cel puţin vor putea să micşoreze din puterile eĭ.

Spaĭma regeluĭ

Suveranul rămîne înspăĭmîntat la auzul acesteĭ grave ştirĭ. O jumătate de oră el stă la telefon şi întreabă continuŭ de mersul boaleĭ. Aghiotantul îl întreţine dîndu-ĭ din moment în moment informaţiunĭ precise.

Căldura bolnavuluĭ se ridică mult de tot, cu toată baĭa făcută pulsul e mult agitat ĭar tusea continuă.

Regele cere aghiotantuluĭ să comunice medicilor ca să-l vestească dacă criza va izbucni.

Orele 10 jum. noaptea

In acest timp o mişcare neobicĭnuită se observă în Palat.

Ofiţerul de gardă, agenţiĭ de poliţie, diferite cameriste şi lacheĭ de aĭ Palatuluĭ fug speriate în toate părţile.

O trăsură a palatuluĭ şi doĭ călăreţĭ sînt porniţĭ în fuga în Capitală, probabil pentru ca să aducă medicamente.

*

Lumea nerăbdătoare de a vedea buletinul oficial, cere cu insistenţă D-luĭ locot-col. Presan, afişarea buletinuluĭ.

Sînt peste 300 de persoane din care foarte mulţĭ deputaţĭ, senatorĭ, generalĭ, doamne din societatea bucureşteană, etc., carĭ 'nu vor să părăsească curtea palatuluĭ pînă n'or vedea un buletin. Maĭ mult de nevoĭe, buletinul e afişat.

Mulţimea dă năvală să-l citească. El e acesta:

Buletin

Ora 10 seara

Starea generală este maĭ puţin satisfăcătoare.

Jena respiraţiuneĭ maĭ pronunţată.

Căldura maĭ ridicată.

(ss) **Dr. Cantacuzino**
Buicliu
Kremnitz

Buletinul acesta produce o foarte rea impresie asupra publiculuĭ. El e viŭ comentat.

Toţĭ îşĭ exprim temerea că va fi ĭarăşĭ o noapte teribilă ca aceea de alaltă-erĭ.

Imediat după ce s'a dat buletinul, doctoriĭ aŭ făcut o bae bolnavuluĭ.

Orele 11 noaptea

D. locotenent-colonel Presan, chĭamă pe ofiţerul de gardă, locotenentul Damian şi îĭ spune că ora fiind 11, să poftească lumea cu binele să părăsească curtea palatuluĭ. D-sa adaugă că dacă publicul întreabă cînd se va da un noŭ buletin, să i se spună că pînă la orele 7 dimineaţa nu se va maĭ da nicĭ unul orĭ care ar fi starea bolnavuluĭ.

Apoĭ D. locot.-colonel Presan se retrage în palat, unde este chemat de medicĭ pentru a-ĭ da un noŭ buletin către rege.

Orele 11 şi jumătate

Zece minute după bae, doctoriĭ procedează la o nouă examinare, la terminarea căreĭa ĭaŭ temperatura bolnavuluĭ, pe care o găsesc scăzută cu aproape 1,5 din ceea ce era la orele 10.

D. Sturdza intră în camera medicilor, carĭ îĭ declară că se tem de slăbiciune, căcĭ ea este în realitate cauza suireĭ temperatureĭ şi a greutăţeĭ respiraţieĭ.

Dacă pînă la orele 12 bolnavul va rămîne liniştit i se va face o injecţie cu cafeină şi poate chiar o transfusiune de singe.

Orele 11 şi 45

D-niĭ Sturdza şi Kalenderu pleacă, ceea ce pare a fi un indiciŭ de ameliorare a stăreĭ bolnavuluĭ. Aceasta nu e însă adevărul; căcĭ cîte-va persoane ce se scobor din camera doctorilor asigură că aceştia spun că deşi temperatura se menţine aproape, 39,1, totuşĭ se tem din cauza respi-

---

FOIŢA ZIARULUI „ADEVĔRUL" 13

VALSUL BĂRBAŢILOR

Partea întîia

JENNY „AC-UŞOR"

V

Cum află însă, prin agenţia Farigoule despre proiectul luĭ Thommeret, de a se căsători cu Jeana, Dupat se lăsă a fi convins şi vorbi prietenuluĭ săŭ despre niste afacerĭ a căror siguranţă îĭ părea absolută şi din carĭ s'ar putea trage foloase minunate.

Una dintre ele era: „Fosfaţiĭ Norduluĭ".

Alta: „Tramvaele de Est".

Nu-ĭ trebui mult ca să convingă pe Thommeret.

— Pe legea mea, scumpe Henri, nu mă daŭ în lăturĭ cînd e vorba de cîştig... dacă crezi c-o să fie ceva, eŭ îţĭ încredinţez, bucuros, întreaga mea avere... Ştiŭ că eştĭ un om şi jumătate...

— Lucrez singur, cum bine ştiĭ.

— Da, ştiŭ că m'aĭ refuzat tot-d'a-una. Dar lasă-mă să fac apel la prietenia ta.

Vreaŭ să mă căsătoresc cu o fată care n'are zestre...

— Ar trebui să iubeştĭ altă fată maĭ bogată...

— Nicĭ p'asta n'o iubesc maĭ mult ca pe altele; dar vreaŭ să contractez o căsătorie, ca să am cîte-va uşĭ deschise...

— Inţeleg.

— Şi fiind-că vreaŭ să am o casă de elită, mă tem că cele cîte-va miĭ de francĭ de rentă n'o să-mĭ ajungă...

— Hm!... Aĭ voi să îndoieştĭ suma, nu-ĭ aşa?

— Cam aşa aş vrea... şi cu D-ta nu mi-e frică...

Dupat nu răspunse.

Dar în ochiĭ luĭ mieĭ şi obosiţĭ luci o rază de bucurie.

— Să-mĭ daĭ timp să mă gîndesc... Dacă ar fi vorba numaĭ de mine, m'aş hotărî numaĭ de cît; dar eştĭ şi D-ta la mijloc, şi în cazul acesta am o responsabilitate, căcĭ n'aş voi pentru nimic în lume să te bag în vre-un bocluc...

— Nu mă tem, scumpul meŭ Henri. Te ştiŭ destul de destoinic...

A doua zi, Dupat îĭ zise:

— Tot maĭ ţiĭ la ideia de ierĭ?

— Cum nu... Maĭ ales că am cules şi eŭ cîte-va informaţiunĭ...

— Eraĭ în dreptul D-tale.

— Nu te supără lucrul acesta?

— Haida de... N'am de ce mă supăra...

— Atuncĭ, am isprăvit?

— Crede-mă că...

— Intre noĭ n'are să fie ceartă...

— D'asta sînt singur...

Zilele se scurseră.

Cele două afacerĭ prezintaŭ şanse absolute.

Dupat făcea tot.

Lucra admirabil.

Thommeret se mulţumia să întrebe:

— Cum maĭ merg daraverele?

— Nu se poate maĭ bine... Vreĭ amănunte?...

— Pe legea mea, scump n'am vreme d'aşa ceva... Căsătoria îmĭ fură tot timpul...

— Ah! aĭ fericit om... Maĭ e mult pînă la nuntă?

— Maĭ e...

In sfîrşit data se hotărî.

Dupat află aceasta de la agenţia Farigoule.

— La 25 Decembrie viitor...

— Incă o lună, murmură desfrînatul... Mi-ajunge... Aş vrea să ştiŭ dacă Thommeret o să se maĭ căsătorească cînd n'o maĭ avea nicĭ un ban...

Două-treĭ zile în urmă, se produse accidentul despre care am vorbit.

Dupat surise:

— Asta e numaĭ începutul!... zise.

Se duse să-l vadă şi-l consolă.

— In dimineaţa nunţeĭ averea D-tale va fi îndoită.

După cîte-va zile, doctorul permise luĭ Thommeret să se scoale din pat şi să se odihnească pe o canapea.

Jeana veni cu tatăl săŭ să-şĭ vadă logodnicul.

Căsătoria fiind hotărîtă, D-na Duperrier se îngrijia serios să prepare trusoul fiiceĭ sale.

Vorbi cu Gontran.

Acesta încruntă din sprîncene.

Voi să spună că nu-ĭ nicĭ o grabă, că trusoul e aproape nefolositor, că Thommeret ştie că ia de soţie o fată sărmană şi că n'are să se aştepte de la dînsa la cine ştie ce lucru mare.

Mama nicĭ nu voia să-l asculte.

— Vom cheltui—zise dînsa,—cincĭ saŭ şease miĭ de leĭ din baniĭ noştri. Asta n'o să ne ruineze!...

Văzînd-o încăpăţînată, nu maĭ stărui.

Nu voia să o facă să bănuiască.

Dar zise:

— Nu vreaŭ să mă ating de ceea ce ţi-maĭ rămîne... Voiŭ găsi în altă parte.

Ea consimţi.

Avu noroc la maca.

Seara, femeia sa primia din partea-ĭ şease miĭ de francĭ.

Tîrguielile începură.

Fericită peste măsură de fericirea fiiceĭ sale, mama nu-şĭ maĭ ţinea nicĭ o socoteală şi cele şease miĭ de leĭ se duseră pe nesimţite.

Dar Janeĭ îĭ maĭ trebuiaŭ multe lucrurĭ,—maĭ ales rochiĭ.

Ce să facă?

— Din fericire, zise dînsa, dăm spre sfîrşitul luĭ Decembrie... Cuponul de Ianuarie ne va aduce banĭ...

Cupoanele şi titlurile zburaseră de mult.

Cutiile eraŭ goale.

Jeana, absorbită de dragoste, nu ştia, nu bănuia nimic.

Dar aşa de absorbită cum era, tot îşĭ vedea de trebuĭ.

Rămînea curagioasă Ac Uşor.

Iarna era crudă: Zăpadă, frig puternic.

Incălzitul cerea banĭ mulţĭ.

Dar Jeana nu se temea.

Munca neîntrerupt.

Par'că nu-ĭ venea să se despartă de acul săŭ.

Mamă-sa pierduse răbdarea.

N'o să se sfîrşească o dată? zise tremblînd dînsa.

Sfătui pe Jeana să nu maĭ muncească.

— Nu te maĭ osteni.... Vinde una din acţiunile de drum de fier... Maĭ tîrziŭ, cînd veĭ fi măritată şi cu avere, ne veĭ răsplăti.

Jeana nu asculta.

Ea aştepta cu nerăbdare pe 25 Decembrie.

Dar, după cuvîntul luĭ Dupat, nenorocul începuse să se lege de capul luĭ Thommeret.

Se plictisise de atîta nemişcare.

Trăsura fu gata.

Scoborînd, îşĭ frînse piciorul.

Căsătoria trebuia să fie întîrziată cu o lună.

Se amînă pentru 20 Ianuarie.

Agenţia Farigoule începu să se neliniştească.

Aceste întîrzierĭ succesive, deşi căuzate de întîmplare, nu dădeaŭ nicĭ un semn bun.

Intîmplarea, în adevăr, părea că se declară în potriva Jeaneĭ.

Către sfîrşitul luĭ Decembrie, nu maĭ aveaŭ nicĭ un ban în casă, şi începutul anuluĭ noŭ aducea tot-d'a-una o creştere a cheltuelĭ.

Ce era de făcut?

La cupoane le era tot gîndul.

— Am să iaŭ chiar astă-seară cupoanele, zise Jeana, şi cu toate că nu sînt plătibile de cît la 1 Ianuarie, le voĭ putea sconta uşor.

— Bine, zise mama.

Gontran era de faţă.

Tăcea.

Nu scoase nicĭ o vorbă.

Dar sfîrşindu-se masa, se grăbi să plece.

D-na Duperrier se culcă.

Jeana trecu în camera sa.

Deschise prima cutie....

Dădu un strigăt...

Cutia era goală.....

Averea sa furată...

Deschise pe a doua.

Tot goală fu şi cutia a treia.

— Jefuiţĭ! sîntem jefuiţĭ! murmură ea.

Şi numaĭ de cît o durere sfîşietoare năvăli în inimă-ĭ.

Par'că ştia cine e hoţul.

Dar era el!... tatăl săŭ!...

Işĭ aducea bine aminte de niste cuvinte rostite de dînsul.

Vorbele acestea o îndreptăţeaŭ să creadă că numaĭ el a putut fura baniĭ.

Dar cum o fi pătruns în cameră?

Şi cînd?... căcĭ, de cîte-va vreme, avea maĭ în fie-ce oră cîte o vizită...

Privi de aproape.

Nicĭ o urmă de spargere.

De-altmintrelea cutiile fuseseră încuiate la loc.

(Va urma).

rațiuneĭ, care devine din ce în ce maĭ dificilă.

Bolnavul doarme, și cam horcăește.

Orele 12

Dificultatea respirațiuneĭ perzistă, bolnavul cu toate acestea pare a fi maĭ calm.

Doctoriĭ îĭ daŭ să inspire oxigen, ceea ce-ĭ ușurează respirațiunea. Nu mult după aceasta i se face o injecție cu cafeină.

Princesa, care a azistat la toate operațiunile, emoționată de suferințele soțuluĭ eĭ, e apucată de un tremur nervos, care se termină prin o criză nervoasă.

Doctorul Cantacuzino îĭ dă un calmant, după care se liniștește; ea refuză de a părăsi pe prinț.

Ziua de 18 Maĭ

Orele 12 jum. diminicața

Bolnavul doarme, starea sa e tot neliniștitoare.

Slăbiciunea e extremă. Doctoriĭ staŭ neconteniт în camera bolnavuluĭ, observîndu-l de aproape.

Ora 1

Maĭ multe persoane carĭ aŭ pătruns în palat ĭes după cîte-va minute nu tocmaĭ satisfăcute; căcĭ **doctorul Buicliu se teme că un al 3-lea focar broncopneumonic se produce la extremitatea pulmonuluĭ stîng între cele două existente.**

Orele 2

Bolnavul dormitează, respirațiunea din ce în ce maĭ grea.

Pînă la orele 2 și jum. nimenĭ strein palatuluĭ nu sosește.

Știrile din palat din ce în ce maĭ îngrijitoare.

O persoană care a ajuns pînă la ușa camereĭ unde zace bolnavul, ne asigură că l-a auzit horcăind. Doctoriĭ sînt foarte îngrijațĭ.

Orele 3

Starea îngrijitoare continuă. Princesa stă nedeslipită de lingă soțul eĭ. Intregul personal al palatuluĭ ĭe în picioare.

Orele 3 și jum.

Nicĭ o ameliorare, deși căldura a scăzut.

Doctoriĭ ezită să-ĭ facă o nouă injecțiune.

Se așteaptă sosirea unuĭ curier care să aducă baloane cu oxigen pentru inspirațiune.

Orele 3 și 45

In Palat domnește o mare agitațiune.

Starea prințuluĭ se agravează din ce în ce maĭ mult.

Un consiliŭ de miniștri s'a ținut erĭ după amiazĭ la ministerul de interne.

S'a discutat numaĭ asupra boaleĭ prințuluĭ și s'a hotărît ca guvernul să trimită o telegramă de mulțumire tuturor caselor marĭ regale și imperiale din Europa pentru interesul ce aŭ arătat față de starea gravă în care se află moștenitorul tronuluĭ romîn.

Pînă la sfîrșitul luneĭ viitoare lucrările pentru construirea nouluĭ gimnaziŭ din T.-Jiu vor fi complect terminate.

Se vorbește cu multă siguranță despre apropiata numire a D-luĭ Schina, deputat, ca primar al orașuluĭ Constanța.

Actualul primar va fi revocat.

In Bîrlad s'a înființat o nouă sucursală a Bănceĭ Agricole.

Circumscripția acesteĭ sucursale cuprinde județele Tutova, Fîlciŭ și Tecuciŭ.

Cînd dr. Buicliu a observat Joĭ seara că o criză violentă se va declara noaptea, s'a dus direct la palat și a spus regeluĭ:

— Majestate te previn că situația e foarte gravă. Ar fi bine să chemăm grabnic un medic special din streinătate pentru a ne da ajutorul săŭ, cel puțin maĭ tîrziŭ.

Suveranul s'a opus cu energie și a spus d-ruluĭ: In D-ta am o încredere oarbă, și ceea-ce D-ta nu veĭ maĭ putea face în cazul extrem, nu o va putea face nicĭ cel maĭ ilustru medic din lume.

De alt-fel dr. Buicliu încă de mult a cerut regeluĭ ca să cheme în consultație și pe alțĭ medicĭ din Capitală.

Regele s'a opus însă și atuncĭ, cum s'a opus și în timpul celor maĭ grele momente ale bolnavuluĭ.

Incă de lunĭ 12 Maĭ, oficeriĭ-elevĭ aĭ anuluĭ al 2-a din Școala de aplicație aŭ plecat în vizite instructive la Galațĭ, unde aŭ vizitat toate stabilimentele maĭ importante, precum: Docurile, Arsenalul flotileĭ, depozitul de material al marineĭ la Țiglina, etc.

După ce aŭ vizitat în detaliŭ fortificațiile din jurul Galaților, s'aŭ întins asupra fortificațiilor de la Nămoloasa. La satul Lungocĭ s'a lansat, în prezența tutulor oficerilor, un pod pe pontoane peste Siret, în dreptul tîrguluĭ Nămoloasa, cu care ocazie s'a remarcat distinsa instrucțiune a pontonierilor în această materie.

In toate aceste escursiunĭ silințele tuturora aŭ fost a servi pe cît maĭ bine pe oficeriĭ Școaleĭ, carĭ aŭ căpătat un bun capital de cunoștințe militare și technice.

Aceste escursiunĭ s'aŭ făcut sub comanda D-luĭ colonel Aronovicĭ comandantul Școaleĭ.

Circulația pe linia ferată Mărășeștĭ-Cosmeștĭ, s'a restabilit ĭerĭ.

Evenimentele însemnate carĭ se succed de cît-va timp fără intrerupere fac cu neputință aparițiunea regulată a „Adevěruluĭ Ilustrat".

De vre-o treĭ săptămînĭ acest supliment literar și ilustrat al „Adevěruluĭ" a fost înlocuit cu „Adevěrul" politic cu rubricele sale obicĭnuite.

Pentru a împăca cerințele cititorilor atît aĭ „Adevěruluĭ politic" cît și aĭ „Adevěruluĭ literar" am luat dispozițiunĭ ca pe viitor „Adevěrul" care va apare în dimineața zileĭ de Duminecă să coprinză pe lîngă rubricele obicĭnuite în toate zilele și cîte-va articole literare, precum și numeroase ilustrațiunĭ.

Pe viitor decĭ cititoriĭ „Adevěruluĭ" nu vor fi lipsițĭ în ziua de Duminecă nicĭ de partea politică: reportagiŭ, informațiunĭ, nicĭ de partea beletristică: arte, litere, ilustrațiunĭ.

Prețul unuĭ ast-fel de exemplar va fi tot 10 banĭ.

Nĭ se spune că în noaptea de Joĭ spre Vinerĭ, cînd prințul Ferdinand era în agonie, preotul romîn de la capelă a fost invitat ca să facă rugăciunĭ în odaia bolnavuluĭ.

Preotul, cu toate inzistențele celor de la palat, a refuzat să intre în odaiĭ, pentru motivul că suferindul e catolic.

In Iunie, se va deschide, la Triest, o expozițiune vinicolă internațională organizată de societatea agricolă din acel oraș.

Alaltăerĭ la palatul de la Cotroceni, D. Dim. Sturdza era atît de mișcat de starea prințuluĭ Ferdinand în cît s'a împăcat cu cumnatul săŭ D. P. P. Carp cu care nu vorbea de maĭ mulțĭ anĭ.

Seara D. P. P. Carp s'a dus și a făcut o vizită D-luĭ Sturdza, iar ĭerĭ dimineață D. Dim. Sturdza i-a întors vizita.

Astă-zĭ, Curtea de Apel din Craĭova a dat sentința în procesul milioanelor, sentință prin care Principesa Gortciacof și principele Dim. M. Sturdza sînt condamnațĭ să restituĭe Principeluĭ Grigorie M. Sturdza 2 milioane cu procente legale de la încetarea din viață a părinteluĭ lor și pînă în prezent.

Conduita D-lor general Robescu, șeful caseĭ militare, și colonel Prezan, adjutant al prințuluĭ Ferdinand, față de publicul ce venise aseară la Cotrocenĭ pentru a lua știrĭ despre starea bolnavuluĭ, a fost foarte puțin politicoasă, în asemenea împrejurărĭ maĭ cu seamă.

S'a ordonat oficeruluĭ de serviciŭ de a izgoni din curte persoanele ce întîrziase peste orele 11. D-lor nu aŭ voit a lua în considerație că acele cincĭ persoane eraŭ reprezintanțĭ aĭ diferitelor ziare, cărora eraŭ toțĭ datorĭ a le înlesni chiar mijlocul de a putea ține publicul în curent cu starea prințuluĭ Ferdinand. In toate țările civilizate, în asemenea împrejurărĭ, maĭ ales, se dă o deosebită atențiune ziariștilor, li se pun chiar la dispoziție odăĭ în carĭ să scrie, telefonul și telegraful palatuluĭ.

Deși nu dorim ca să se repete cazul de acum, sperăm însă că repetîndu-se vom găsĭ și pe aghiotanțiĭ palatuluĭ nostru în curent cu politețele și prevenințele de la curțile occidentale.

Aceĭ dintre cititoriĭ *Adevěruluĭ* carĭ urmăresc interesantele noastre foite *Valsul bărbaților, Destăinuirile unuĭ polițist* **și** *Copiĭ părăsițĭ,* **și nu le-aŭ putut cumpăra cît timp a ținut greva, 'șĭ pot procura gratis numerele respective de la administrația ziaruluĭ nostru.**

In consiliul inspectorilor învățămîntuluĭ primar, ce se va ține azĭ la orele 10 dim., la ministerul Cultelor și instrucțiuneĭ publice, se va forma tabloul definitiv al institutorilor și învățătorilor carĭ urmează să fie chemațĭ, în vara aceasta, la cursurile de repetițiune.

Cursurile acestea, carĭ se vor ține la școala normală din Cîmpulung, aŭ de scop reîmprospătarea cunoștințelor institutorilor și învățătorilor.

Wilhelm II la Buda-Pesta

(Serviciul telegrafic al *Agențieĭ Romîne*)

— Serviciul de noapte —

Budapesta 17 Maĭ.—Impăratul german va sosi aci la 18 Septembre. El va trage la Hofburg.

D. Rallis contra Europeĭ

(Serviciul telegrafic al „Agențieĭ Romîne")

— Serviciul de noapte —

Londra, 17 Maĭ. — Se anunță din Atena ziaruluĭ „Times", că D. Rallis a declarat corespondentuluĭ acestuĭ ziar că Grecia nu se crede a fi factorul destinat să înlesnească realizarea programuluĭ european. Grecia nu poate să primească rolul de jandarm în Europa.

Guvernatorul Creteĭ

(Serviciul telegrafic al *Agențieĭ Romîne*)

— Serviciul de noapte —

Londra, 17 Maĭ. — Daily Telegraph *dezminte știrea care zice că puterile ar fi numit pe prințul Frantz-Ioseph de Battemberg, guvernator al insuleĭ Creta.*

Știrĭ artistice

Din cauză că maĭ multe instituțiunĭ artistice din Capitală și din provincie, carĭ doresc să ĭa parte la serbarea artistică cu bătaĭe de florĭ organizată de „Lyra Romînă", nu aŭ destul timp pentru pregătirile necesare, comitetul a fixat zilele de *Duminecă 1 și Lunĭ 2 Iunie a. c.* pentru bătaĭa cu florĭ de la rondul al II-lea la șoseaua Kiseleff.

Depeșile „Adevěruluĭ"

FUGA REGELUI GEORGE

— Serviciŭ telegrafic particular —

Viena, 17 Maĭ ora 12 noaptea.

Agitațiunea anti-dinastică a luat proporțiĭ foarte amenințătoare. Familia regală e amenințată și regele a luat toate măsurile necesare pentru ca în momentul decisiv, să poată pleca maĭ lesne din Grecia. Vapoarele de războiŭ ale puterilor sînt gata de a începe, la un semn dat, opera lor de apărare a familieĭ regale.

Spitz.

WILHELM II IN UNGARIA

— Serviciul telegrafic particular —

Viena, 18 Maĭ ora 1 noaptea.

Impăratul Germanieĭ va veni la 8 Septembrie la Buda-Pesta, unde va trage la castelul regal din Buda. Impăratul va participa la manevrele ungureștĭ de la Totis.

Spitz

FAURE LA PETERSBURG

— Serviciŭ telegrafic particular —

Viena, 18 Maĭ, orele 2 noaptea.

Președintele republiceĭ franceze, D. Faure, va pleca pe la mijlocul luĭ Iulie la Petersburg. Călătoria nu va avea un caracter politic oficial, căcĭ președintele nu va fi întovărășit în călătoria sa, de nicĭ un ministru.

Spitz.

CAMERA AUSTRIACĂ

— Serviciŭ telegrafic particular —

Atena, 18 Maĭ, orele 2 noaptea.

Ședința de ĭerĭ a Camereĭ a fost cea maĭ furtunoasă din cîte s'aŭ ținut pînă'acum. In urma uneĭ certe foarte violente, deputatul Pessler a fost provocat la duel de maĭ mulțĭ deputațĭ aĭ dreptеĭ conservatoare. Pessler a primit patru din aceste provocărĭ.

*

Bursa se menține stabilă, dar nu se încheĭe de cît puține afacerĭ.

Spitz.

ULTIME INFORMAȚIUNI

Starea prințuluĭ Ferdinand

Ziua de 18 Maĭ

Orele 4 diminеața

Din informațiile ce am putut căpăta, nu fără multă greutate starea, bolnavuluĭ continuă a fi din cele maĭ îngrijitoare.

Horcăitul, ce continuă a se accentua din ce în ce maĭ mult, alarmează pe doctorĭ și îĭ decide a recurge ĭarășĭ la oxigen și la o injecție de cafeină.

Doza fiind dublată, pare a produce un efect salutar. Regina întreabă de starea bolnavuluĭ prin telefon.

Orele 4 și treĭ sferturĭ

Locotenentul Ș. Cantacuzino, care vine din palat, mă asigură că efectul produs de inspirațiunea de oxigen și de injecția de cafeină a fost miraculos.

Bolnavul, căpătînd oare-care forță, a expectorat, în urma uneĭ foarte ușoare quinte de tusă, două bucățĭ de flegmă, care l-aŭ degajat întru cît-va canalul respirator.

Imediat respirațiunea a devenit maĭ ușoară, bătăile inimeĭ și pulsul maĭ regulate, căldura a scăzut. Bolnavul, epuizat de suferințe, adoarme, arătînd că simte durerĭ în partea stîngă. E splina inflamată care apasă asupra pulmonuluĭ.

Acestea se comunică telefonic regineĭ.

Doctoriĭ sînt maĭ satisfăcuțĭ și intervin pe lîngă princesă a se retrage în camera sa, pentru a se odihni. Doctorul Cantacuzino, D-na Neumann și o soră de caritate rămîn singurĭ în camera bolnavuluĭ.

Orele 5 și un sfert

La poarta din fața găreĭ Cotrocenĭ lumea a început să se adune. Ordinele D-lor general Robescu și locot.-colonel Presan de a nu se lăsa lumea să pătrundă în curtea palatuluĭ se execută cu sfințenie de către agențiĭ polițieneștĭ.

D. maior Milicescu, comandantul sergenților, căruĭa publicul îĭ reclamă, arată imposibilitatea în care se află de a-l putea satisface pînă la ora 6.

Regina anunță prin telefon sosirea eĭ pentru orele 7 și jumătate.

Orele 5 și 45

D. maĭor Milicescu reușește în fine a căpăta autorizațiunea de a lăsa publicul să intre în curte.

Noutățile ce se comunică sînt că prințul doarme liniștit și că momentan pericolul e înlăturat, **dar că starea sa generală e departe de a fi satisfăcătoare.**

Acestea mĭ-aŭ fost repetate și de o persoană ce era prezentă cînd D. general Robescu le-a comunicat regineĭ, care din oră în oră cere noutățĭ.

Orele 6 și 15

Bolnavul doarme încă liniștit. Doctorul Kremnitz e înlocuit prin doctorul Buicliu; ĭar pe la 6 și jum., princesa, însoțită de D-ra Casimir se duce la biserică, unde stă pînă la orele 6 și 45. Este foarte abătută și pare ostenită. La ĭeșirea din biserică ĭa drumul spre grădină prin partea stîngă a edificiuluĭ.

Orele 6 și 45

Mediciĭ sînt în consiliŭ. Principele e examinat cu de-amănuntul.

In acest moment o tăcere adîncă domnește în jurul palatuluĭ, tăcere întreruptă din cînd în cînd de ciripitul păsărilor și de rugăciunile ce răsună din biserică.

Orele 7 dim.

Se înscrie fostul mitropolit primat Ghenadie, care se interesează de ora la care vin miniștriĭ, pentru ca să vie și el atuncĭ la castel. Ghenadie intră în biserică.

Orele 8 dim.

Se afișează următorul

Buletin

După o noapte mediocră, starea a. s. r. este din noŭ ceva maĭ bună.

(s.s.) **Cantacuzino. Buicliu, Kremnitz.**

Orele 8 și un sfert

O persoană din anturajul prințuluĭ spune unuĭ reporter al nostru că fața principeluĭ e foarte schimbată. Barba ĭ-a crescut mare, ĭar nasul i s'a lungit în mod considerabil, din pricina slăbireĭ.

Orele 8 și jum.

Regina sosește și, intrînd prin grădină în castel, se duce direct în camera bolnavuluĭ.

Se dispune ca să se așeze în camera bolnavuluĭ un cilindru cu oxigen comprimat, pentru ca odaĭa să fie mereŭ plină de oxigen.

Aseară tribunalul de Ilfov secția I șĭ-a dat sentința în afacerea furtuluĭ de la ministerul de finanțe.

Aŭ fost condamnațĭ: Niță Florescu la un an închisoare, Anica Florescu la o lună, ĭar Becheru și Petrescu la cîte șease lunĭ.

Maĭ mulțĭ membri aĭ societățеĭ „Unirea" ne roagă să întrebăm pentru care motiv s'a mărit leafa directoruluĭ la aproape îndoit de cum a fost pînă acuma, precum și jetoanele de presență ale membrilor din consiliul de administrație, cînd se știe că tocmaĭ acum societatea merge maĭ prost ca tot-d'a-una.

In urma unuĭ regretabil incident intervenit între D-niĭ Gogu Florian și căpitanul Michailidi din geniŭ, un duel cu pistolul a avut loc alaltăĭerĭ, la orele 5 p. m., pe cîmpia Cotrocenilor. La primul foc, D. căpitan Michailidi a fost ușor atins la tunică. Lupta a încetat, ĭar adversariĭ s'aŭ reconciliat în urma intervențiuneĭ martorilor.

ULTIMA ORĂ

De la Cotrocenĭ

Orele 11 și treĭ sferturĭ dim.

Cu toate îmbunătațirile trecătoare ale bolnavuluĭ, mediciĭ par convinșĭ că eĭ nu pot să facă de cît un singur lucru: să prelungească cîte-va ore saŭ cîte-va zile, în mod artificial, viața prințuluĭ.

Noaptea care a petrecut'o a fost foarte rea și forțele'ĭ slăbesc în așa chip, că e greŭ să maĭ poată rezista uneĭ nouĭ crize, care este de prevăzut.

Proprietar CONST. MILLE

Tipografia ziaruluĭ „Adevĕrul“ Pasagiul Bănceĭ Naționale

Tipărit cu cerneală E. T. Gleitsmann, Dresda